

Málokdo na světě je schopen denně vstávat po čtvrté hodině ranní, vyvenčit pejsky, nakrmit kocoura a vydat se na vzdálené nádraží k vlaku do práce, odkud ještě před šestou hodinou ráno začnou z počítače vylétávat první maily, úkoly, komentáře, publikace. Naše paní profesorka Hrubá je člověkem, který se

vymyká běžným zvyklostem, normám i chápání. My, kteří ji známe dlouho a jsme s ní v denním styku, víme, že asi není z tohoto světa. Na rozdíl od ostatních lidí vlastně není nikdy unavená nebo nemocná. Má za sebou sice před nedávnem velmi obtížnou operaci plotének, ale tak nějak byla zpět v práci za pár týdnů a nikdy víc o své chorobě nemluvila. Učí za tři jiné, publikuje nejméně za dva.

Profesorka Hrubá patří ke světově uznávaným odborníkům v preventivním lékařství v oboru prevence kouření, v České republice proslula jako autorka studií v environmentální toxikologii. V mládí vystudovala Lékařskou fakultu hygienickou Karlovy univerzity v Praze a přes všechny stupínky v terénu v hygienické službě, kde se věnovala především hygieně práce a posléze hodnocení genotoxického rizika, se dostala zpět do akademického prostředí Masarykovy univerzity v Brně, kde se habilitovala a byla jmenována profesorkou. Zde se uplatnila studii z oblasti toxikologie a systematicky se zaměřila

na studium vztahů kouření k poruchám reprodukce. Zpracovala nové metodiky hodnocení expozice a jejích následků a své výsledky publikovala ve stovkách článků a odborných sdělení. K odborným aktivitám profesorky Hrubé patří členství v redakčních radách, mezinárodních společnostech, vedení mezinárodních grantových projektů, je předsedkyní oborové rady Hygieny a preventivního lékařství na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity a pravidelně jezdí po světě přednášet.

Někomu se může zdát, že profesorka Hrubá působí někdy přísně – tak, jak je náročná k sobě, je náročná i na ostatní. Ale nezapře v sobě neskutečně dobré srdce, které ji neochvějně nutí, aby celá léta přispívala na sirotky v Indii, aby se starala o zaběhlého kocoura bez nohy, aby pohlídala kolegům děti a aby mohla být se svým vnoučkem Martinem. O svých dobrých skutcích nikdy nemluví, ale co víc, ona si je vlastně vůbec neukládá do paměti, protože cokoli udělá pro druhého navíc, okamžitě vytěšňuje. Jeden básník napsal nedávno ve svých pamětech z těžkých dob: „Bylo tam mezi námi hodně svatých, o kterých církev nemluví.“ Paní profesorka Hrubá patří k těm vyvoleným, kteří nečekají na pochvalu nebo na ocenění, protože cítí odměnu v tom, co dělají pro jiné.

K narozeninám jí upřímně přejeme dlouhá a šťastná léta.

Zuzana Brázdová